

Redegjørelse for aktsomhetsvurderinger etter åpenhetsloven

Forord

Åpenhetsloven trådte i kraft 1. juli 2022 og «skal fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i forbindelse med produksjon av varer og levering av tjenester». Videre skal loven «sikre allmennheten tilgang til informasjon om hvordan virksomheter håndterer negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold».

I henhold til loven skal store bedrifter i Norge «utføre aktsomhetsvurderinger i tråd med OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper. Aktsomhetsvurderingene skal utføres regelmessig og stå i forhold til virksomhetens størrelse, virksomhetens art, konteksten virksomheten finner sted innenfor, og alvorlighetsgraden av og sannsynligheten for negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold».

Formålet med redegjørelsen

Det er redegjørelsen for aktsomhetsvurderingene vi har gjort i 2023 for vårt konsern. Formålet er å gi relevant informasjon om vår virksomhet og hvordan vi jobber med å forebygge og håndtere negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Rapporten gir også informasjon om våre funn i arbeidet og de tiltakene som vi har iverksatt.

Datterselskapet EiendomsMegler 1 Ringerike Hadeland AS oppfylte per 31.12.23 ikke kriteriene for større virksomheter etter åpenhetsloven, og utarbeider derfor ikke egen redegjørelse. Datterselskapet SpareBank 1 Økonomihuset AS oppfylte per 31.12.23 kriteriene for større virksomheter etter åpenhetsloven og leverer egen redegjørelse for sine aktsomhetsvurderinger for 2023.

Har du innspill eller spørsmål til vårt arbeid med bære-

kraft håper vi du tar kontakt! Du kan sende en e-post til vår fagsjef for bærekraft (maria.rosenberg@rhbank.no) eller kontakte vårt kundesenter.

Menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter

Grunnleggende menneskerettigheter følger av blant annet FNs konvensjon om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter fra 1966, FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter fra 1966 og ILOs kjernekonvensjoner om grunnleggende rettigheter og prinsipper i arbeidslivet. Når det er anstendige arbeidsforhold i en bedrift, ivaretas de grunnleggende menneskerettighetene og helse, miljø og sikkerhet på arbeidsplassen. Videre får de ansatte en lønn som det er mulig å leve av.

SpareBank 1 Ringerike Hadeland skal være en organisasjon som har et aktivt forhold til bærekraft. Konsernet skal ikke, verken direkte eller indirekte, medvirke til krenkelse av menneske- og arbeidstakerrettigheter, økonomisk kriminalitet, hvitvasking, korrupsjon, alvorlig natur- og miljøskade eller andre handlinger som kan oppfattes som uetiske.

Som del av SpareBank 1 Gruppen er vi medlem av FNs Global Compact. Dette er verdens største initiativ for næringslivets samfunnsansvar. Som medlem er vi forpliktet til å følge FNs ti prinsipper for ansvarlig næringsliv.

SpareBank 1 Ringerike Hadeland - regionens ledende finanskonsern

SpareBank 1 Ringerike Hadeland er regionens ledende finanskonsern. Hovedkontoret ligger i Hønefoss og konsernet med sine datterselskaper har i alt 253 ansatte. Konsernet har fire bankkontorer, tre meglerkontorer og et økonomi- og regnskapshus. Disse er lokalisert i Ringerike, Nittedal, Jevnaker og Gran kommuner. Konsernet er totalleverandør innen finansiering, sparing og plassering, forsikring og betalingstjenester til privatkunder og bedrifter.

SpareBank 1 Ringerike Hadeland er en del av SpareBank 1-alliansen, som er et bank- og produktsamarbeid der SpareBank 1-bankene i Norge samarbeider gjennom de felleseide selskapene SpareBank 1 Gruppen AS og SpareBank 1 Utvikling DA, deres datterselskaper og andre felleseide selskaper. Felles innkjøp er ett av områdene det samarbeides om i alliansen. I tillegg er SpareBank 1 Ringerike Hadeland en del av de samarbeidende lokalbankene (SamSpar) i SpareBank 1-alliansen.

Forretningsidé

SpareBank 1 Ringerike Hadeland skal bidra til bærekraftig vekst i, og utvikling av, vår region. Vi skal gjøre det gjennom å levere et bredt spekter av finansielle tjenester, eiendomsmegling og regnskapstjenester, og gjennom relevant økonomisk rådgivning til personer og bedrifter.

Vår ambisjon er at folk og bedrifter flest i vår region skiller SpareBank 1 Ringerike Hadeland fra konkurrentene fordi de opplever oss som en nær og relasjonell lokalbank. For å sette våre dyktige medarbeidere i stand til å innfri våre kunders behov og forventninger, utnytter vi mulighetene som ligger i både effektivisering og nye forretningsmuligheter, samt i digitalisering og automatisering. Vi bygger relasjonell kapasitet når vi evner å utnytte kraften i data og teknologi.

Visjon

Vi er en drivkraft for bærekraftig vekst og utvikling i vår region. Vår visjon har siden fusjonen i 2010 vært å være «den anbefalte banken». Som markedsleder er vi det. For å tydeliggjøre vår visjon, og løfte ambisjonen for banken som en hjørnesteinsbedrift i våre lokalmiljøer, vedtok vi i 2021 en mer aktiv visjon. Den understreker også en differensiering i markedet, hvor vi viser at vi er mer enn en bank i vår region. For vi vet: Går det godt i våre lokalsamfunn, kan det gå godt for vår bank.

Strategi og satsingsområder

Lønnsom og bærekraftig vekst er resultatet av å hjelpe kundene og samfunnet til å lykkes. Vi gjør det gjennom å være nære og dyktige rådgivere, benytte fremtidsrettede digitale muligheter, og å engasjere oss i positiv utvikling. Vi skal være en offensiv og god samarbeidspartner.

Vår strategi er bygget for å svare opp tre megatrender: Digitalisering, endrede kundeforventninger, og bærekraft/det grønne skiftet. Vi har definert fire strategiske satsingsområder:

- Bærekraft: Vi bidrar til bærekraftige lokalsamfunn – og en bedre fremtid i tråd med Paris-avtalen.
- Digitalisering: Vi øker vår konkurransekraft gjennom å utnytte teknologi til å effektivisere, bygge kunde-relasjoner, og øke inntekter.
- Alltid personlig: Vi skiller oss klart fra konkurrentene som nære og personlige.
- Mer enn en bank: Markedet skal oppleve at vi er en positiv drivkraft der folk bor.

Aktsomhetsvurderinger

I henhold til § 4 i åpenhetsloven skal SpareBank 1 Ringerike Hadeland utføre aktsomhetsvurderinger i tråd med OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper om ansvarlig næringsliv. Vi gjør aktsomhetsvurderinger for å kartlegge, forebygge, avbøte og redegjøre for hvordan selskapet håndterer faktiske og potensielle negative konsekvenser av vår egen virksomhet, leverandørkjede og forretningsforbindelsers virksomhet.

I vårt arbeid legger vi til grunn at aktsomhetsvurderinger er:

- forebyggende, der formålet er å unngå å forårsake eller bidra til negativ påvirkning.
- risikobaserte og bør være basert på prioriteringer

FN Global Compacts 10 prinsipper for ansvarlig næringsliv:

			
<p>Menneskerettigheter</p> <p>1: Støtte og respektere vern om internasjonalt anerkjente menneskerettigheter, og</p> <p>2: påse at vi ikke medvirker til krenkelser av menneskerettighetene.</p>	<p>Arbeid</p> <p>3: Holde organisasjonsfriheten i hevd og sikre at arbeidstagers rett til å føre kollektive forhandlinger anerkjennes i praksis, og</p> <p>4: avskaffe alle former for tvangsarbeid, og</p> <p>5: sikre reell avskaffelse av barnarbeid, og</p> <p>6: sikre at diskriminering i arbeidslivet avskaffes.</p>	<p>Miljø</p> <p>7: Støtte en føre-var-tilnærming til miljøutfordringer, og</p> <p>8: ta initiativ til å fremme økt miljøansvar, og</p> <p>9: oppmuntre til utvikling og bruk av miljøvennlig teknologi.</p>	<p>Anti-korrupsjon</p> <p>10: Bedrifter skal bekjempe enhver form for korrupsjon, inkludert utpressing og bestikkelser.</p>

på grunnlag av alvorlighetsgrad og sannsynlighet for skade.

- en pågående og gjentakende prosess, som stadig må forbedres.

Våre aktsomhetsvurderinger skal være tilpasset vår størrelse, bransje og forretningsmodell; vår kontekst og risiko. Gjennomføringen av aktsomhetsvurderingene skal så langt som mulig innpasses i SpareBank 1 Ringe-

rike Hadelands øvrige beslutnings- og rapporterings-systemer og de etablerte rutinene for risikostyring. Vi skal jobbe for kontinuerlig forbedring og utvikling av våre systemer og rutiner for etterlevelse av åpenhetsloven.

Figuren nedenfor oppsummerer trinnene i aktsomhetsvurderinger i tråd med OECDs retningslinjer:

Kilde: Norges kontaktpunkt for ansvarlig næringsliv

Forankring av ansvarlighet i retningslinjer og styringssystemer

Styret er ansvarlig for å fastsette strategi, mål, policy og risikotoleranse for bærekraftsrisiko. Styret vedtar også policy for bærekraft og etiske retningslinjer, samt behandler kvartalsrapporter om bærekraft der arbeidet etter åpenhetsloven inngår. Styret behandler også rapporten om aktsomhetsvurderinger etter åpenhetsloven.

Administrerende direktør har overordnet ansvar for det daglige arbeidet med bærekraft, herunder arbeidet med etterlevelse av åpenhetsloven. Banksjef Organisasjon og utvikling har ansvar for det daglige bærekraftarbeidet på vegne av administrerende direktør. Utførende er fagsjef bærekraft som rapporterer til Banksjef Organisasjon og utvikling. I tillegg har Banksjef Økonomi/Finans ansvar for bærekraft i innkjøp og utkontraktering.

Ansvarlighet og respekt for menneskerettighetene er innarbeidet i en rekke styringsdokumenter:

- Policy for bærekraft
- Etiske retningslinjer
- Policy for utkontraktering
- Policy for personvern
- Standard for etterlevelse av åpenhetsloven
- Innkjøpsrutine
- Krav til leverandører om bærekraft og forretnings-etiske forhold
- Retningslinjer for ansvarlig distribusjon av verdipapirfond i SpareBank 1
- Sponsoravtaler

Innholdet i de aktuelle styringsdokumentene er nærmere beskrevet nedenfor:

Styringsdokument	Innhold relevant for etterlevelse av åpenhetsloven
Policy for bærekraft	SpareBank 1 Ringerike Hadeland skal være en organisasjon som har et aktivt forhold til bærekraft, og tar ansvar for miljøutfordringene samfunnet står ovenfor. Konsernet skal ikke, verken direkte eller indirekte, medvirke til krenkelse av menneske- og arbeidstakerrettigheter, økonomisk kriminalitet, hvitvasking, korrupsjon, alvorlig natur- og miljøskade eller andre handlinger som kan oppfattes som uetiske. Dette gjelder både internt og i forholdet til våre kunder og samfunnet for øvrig. Konsernet skal kjennetegnes av høy etisk standard. Vi skal respektere internasjonalt anerkjente menneskerettigheter og ikke medvirke til brudd på disse rettighetene. Vi skal jobbe aktivt for likestilling, mangfold og inkludering i vår organisasjon. Vi skal ha kompetanse på bærekraft. Vi skal vurdere ESG-faktorer i kredittprosessene i bankvirksomheten. I vår bankvirksomhet skal vi ikke finansiere kunder som opererer i strid med våre bærekraftsprinsipper, eller der ESG-risiko vurderes å være høy, og denne ikke er av forbigående karakter. Våre leverandører og forretningspartnere skal ha et bevisst forhold til bærekraftsrisiko i sin egen virksomhet og leverandørkjede. De skal utøve sin virksomhet i tråd med retningslinjer for ansvarlig næringsliv og bidra til en bærekraftig omstilling. Vi forventer at våre leverandører oppfyller våre krav til leverandører om bærekraft og etisk forretningsvirksomhet. Vi forventer at våre bedriftskunder inntar en bevisst holdning til bærekraft og klima- og naturrisiko, og driver i tråd med lover og forskrifter på sitt felt.
Etiske retningslinjer	Regel 5: Vi opptre med respekt og omtanke Dette betyr blant annet at den enkelte ansatte og tillitsvalgte må bidra til at diskriminering, trakassering, seksuell trakassering eller mobbing ikke forekommer i konsernet, og ikke oppføre seg på en måte som krenker menneskeverd. Regel 9: Vi viser respekt for menneskerettigheter og arbeider for å redusere miljøbelastningen Dette betyr blant annet at den enkelte ansatte må: Vise respekt for de grunnleggende menneskerettighetene, slik disse er beskrevet i sentrale menneskerettighetskonvensjoner, i utførelsen av sitt arbeid eller verv i konsernet. Aktivt medvirke til at konsernets leverandørkjede, forretningsforbindelser og de selskapene som SpareBank 1 investerer i respekterer menneskerettighetene.
Policy for utkontraktering	Utkontraktering er når en oppdragstaker utfører arbeidsoppgaver på vegne av SpareBank 1 Ringerike Hadeland som alternativt måtte vært utført av selskapet selv. Dette kan innebære både større og mindre deler av selskapets virksomhet. Vårt ansvar overfor kunder, offentlige myndigheter og andre endres ikke som følge av utkontrakteringen. Policy for utkontraktering gir overordnede føringer for hvordan SpareBank 1 Ringerike Hadeland skal innrette vår virksomhet slik at vi etterlever regelverket for utkontraktering på en mest mulig hensiktsmessig og effektiv måte
Policy for personvern	Vårt konsern er avhengig av høy tillit fra kunder, og våre kunder skal ha tillit til at personopplysningene deres er trygge hos oss. Sikkerhetskultur og etterlevelse av personvernregelverket har høyt fokus i SpareBank 1 Ringerike Hadeland. Konsernet håndterer personopplysninger som en del av daglig drift. Dette gjelder både personopplysninger på vegne av kunder og om egne ansatte. I de prosesser og oppgaver konsernet utfører er det lovpålagt å ivareta den registrertes personvern. Formålet med policyen er å angi overordnede føringer for håndtering av personopplysninger i konsernet. Policyen suppleres av konsernets spesifikke rutiner for personvern, som utdypet og spesifiserer kravene i policyen.

Styringsdokument	Innhold relevant for etterlevelse av åpenhetsloven
Standard for etterlevelse av åpenhetsloven	Formålet med standarden er å beskrive hvordan SB1 Ringerike Hadeland sitt arbeid for etterlevelse av åpenhetsloven skal innrettes. Standarden viser hvilke prosesser som må gjennomføres, hva som skal vektlegges i disse prosessene og hvem som har ansvar for dem.
Innkjøpsrutine	Rutinen skal blant annet sikre bærekraftige og kostnadseffektive anskaffelser. Et prinsipp i rutinen er at bankens innkjøp skal være mest mulig bærekraftig. Ved avtaleinngåelse skal leverandøren forplikte seg til «Standard om bærekraft i innkjøp». Rutinen stiller også krav om at enhver anskaffelse skal gjennomføres i tråd med konsernets etiske retningslinjer. Ved krav om skriftlig kontrakt skal nye leverandører, før inngåelse av avtale, gjennom en leverandørgodkjenningssprosess.
Krav til leverandører om bærekraft og forretningsetiske forhold	Våre krav til leverandører og underleverandører dekker miljø, sosiale forhold (menneskerettigheter) og forretningsetiske forhold. Standarden gir en beskrivelse av oppfølging og revisjon, samt sanksjoner ved brudd på kravene.
Retningslinjer for ansvarlig distribusjon av verdipapirfond i SpareBank 1	Retningslinjene skal være førende for arbeidet bankene i SpareBank 1-alliansen gjør for å sikre ansvarlig distribusjon av verdipapirfond. Retningslinjene inneholder krav, forventninger og oppfordringer til leverandører av verdipapirfond som skal distribueres i SpareBank 1. Tema som dekkes er miljø, samfunn (menneskerettigheter mv.) og eierstyring.
Sponsoravtaler	Våre sponsoravtaler inneholder krav om at bærekraftarbeid/ESG skal være en sentral del av samarbeidet. Det er en forutsetning at samarbeid og felles aktiviteter gjøres med minst mulig miljøbelastning, og at de er inkluderende og anti-diskriminerende med tanke på kjønnsidentitet, etnisitet, seksuell legning, ferdigheter, overbevisning og egen privatøkonomi, og utøves etter samfunnets forventning til ryddighet, etterlevelse og åpenhet. Det er et krav at alle som jobber med barn under 15 år skal ha levert politiattest. Manglende oppfølging av politiattester hos klubben anses som mislighold, og kan medføre umiddelbar oppsigelse av avtalen.

I tillegg til etablerte ordninger som varslingskanal for våre egne ansatte og klagemekanismer for våre kunder, har vi mulighet for at alle som ønsker å gi innspill til vårt bærekraftarbeid eller arbeid etter åpenhetsloven, kan gjøre det via våre websider. Vi oppfordrer på websidene til å ta kontakt for å gi tilbakemelding eller innspill til forbedringer av vårt arbeid med menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i vår egen drift, hos våre leverandører eller forretningspartnere.

Kartlegging og vurdering av negativ påvirkning

[OECDs veileder for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv](#) basert på OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper om ansvarlig næringsliv, anbefaler at det gjøres en overordnet analyse for å kartlegge alle områder av virksomheten, alle operasjoner og forretningsforbindelser, inkludert leverandørkjeden. Det anbefales også å innlemme

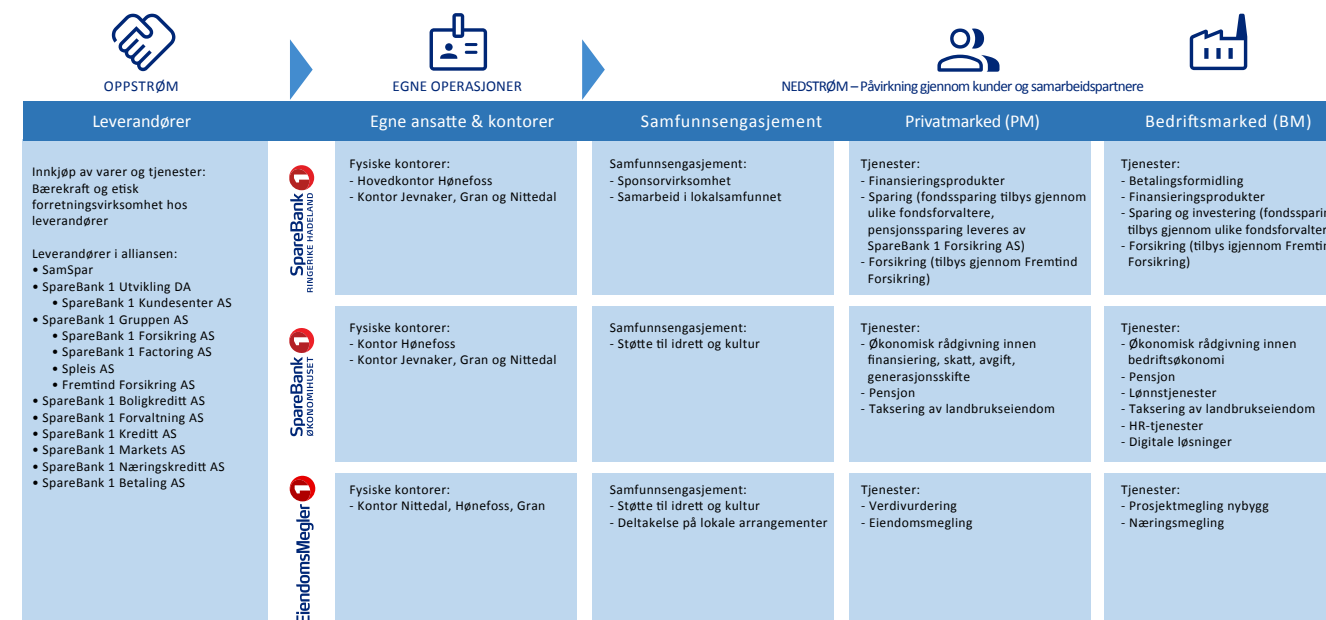
arbeidet med åpenhetsloven i allerede etablerte styringssystemer og risikovurderinger. I lys av dette legger vi til grunn at SpareBank 1 Ringerike Hadeland sin til enhver tid gjeldende dobbel vesentlighetsanalyse innen bærekraft utgjør den overordnede analysen etter åpenhetsloven, som så danner grunnlaget for videre prioritering av de viktigste områdene for videre kartlegging. Analysen oppdateres jevnlig.

Overordnet analyse – dobbelt vesentlighetsanalyse

Dobbel vesentlighet handler om å vurdere hvordan et selskap påvirker og blir påvirket av omgivelsene, for å prioritere hvor fokuset skal rettes. Analysen skal blant annet reflektere omverdenens forventninger til oss, og disse utvikler seg raskt. Formålet med en dobbel vesentlighetsanalyse er å forstå både (1) hvilken påvirkning selskapets aktiviteter har på omverden gjennom vår verdikjede, samt (2) hvilke bærekraftforhold som påvirker selskapets langsiktige verdiskapning, altså finansiell vesentlighet.

I forbindelse med oppdatering av dobbelt vesentlighetsanalyse for SpareBank 1 Ringerike Hadeland, er det gjort en verdikjedeanalyse for

å identifisere de største påvirkningene vi har på omverdenen. Her defineres vår verdikjede inklusive datterselskap, fra oppstrøm til nedstrøm.

Faktiske og potensielle påvirkninger plasseres i tilhørende deler av SpareBank 1 Ringerike Hadeland sin drift (leverandører, egne operasjoner, samfunnsengasjement, og kundeledet BM og PM). Disse påvirkningene er kategorisert etter positive og negative påvirkninger, og derfra rangert ut fra nivå av alvorlighetsgrad (scale) og omfang (scope), og til slutt oppsummert som enten lav, medium eller høy påvirkning.

Den gjeldende analysen viser at den største potensielle og faktiske påvirkningen på bærekrafttema samlet sett ligger nedstrøms i privat- og bedriftsmarkedet. Det betyr at det er gjennom vårt kunderettede arbeid at vi har størst påvirkning. Analysen viser også følgende vurderinger som er relevante for etterlevelsen av åpenhetsloven:

Område	Vurdert høy potensiell påvirkning
Oppstrøm: Våre leverandører:	Menneskerettighetsbrudd blant leverandører: Potensiell positiv påvirkning gjennom ansvarlig innkjøp og oppfølging av Åpenhetsloven, som styrker konkurransebetingelsene for leverandører som opererer på en god måte og reduserer omfanget av menneskerettighetsbrudd i verdikjeden Ansvarlige arbeidsforhold hos leverandører: Potensiell positiv påvirkning ved å sette tydelige krav til leverandører og styrke konkurransebetingelsene for leverandører som opererer på en god måte
Egne operasjoner: Egne ansatte og kontorer:	Mangfold, inkludering og likestilling: Potensiell positiv påvirkning på temaet avhengig av konkrete satsninger og tiltak

Denne overordnede analysen suppleres med nærmere kartlegginger og vurderinger som det er redegjort for i kapitlene som følger.

Kartlegging og vurdering av potensiell negativ påvirkning gjennom våre leverandører og leverandørkjeder

SpareBank 1 Ringerike Hadeland er en del av SpareBank 1-alliansen, som er et bank- og produktsamarbeid der SpareBank 1-bankene i Norge samarbeider gjennom de felleseide selskapene SpareBank 1 Gruppen AS og SpareBank 1 Utvikling DA, deres datterselskaper og andre felleseide selskaper. Felles innkjøp er ett av områdene det samarbeides om i alliansen.

Allianseinnkjøp gjennomføres av SpareBank 1 Utvikling som inngår leverandøravtaler på vegne av alliansen og følger opp bærekraftsrisiko relatert til disse. Mesteparten av SpareBank 1 Ringerike Hadeland sine innkjøp håndteres gjennom allianseinnkjøp. En nærmere omtale av arbeidet er gitt nedenfor. I tillegg er SpareBank 1 Ringerike Hadeland en del av de samarbeidende lokalbankene (SamSpar) i SpareBank 1-alliansen, som ivaretar etterlevelse av åpenhetsloven for leverandørkjedene i sin virksomhet.

Felles avtaler i SB1-Alliansen

Allianseinnkjøp forventer av sine leverandører og forretningspartnere at de har et bevisst forhold til bærekraftsrisiko i sin egen virksomhet og leverandørkjede, samt at de aktivt og målrettet jobber for å redusere negativ påvirkning av klima, miljø og sosiale- og forretningsetiske forhold. De stiller krav til leverandørene om at de har retningslinjer innen bærekraft, og at disse skal omsettes til handling. Videre stilles krav om etterlevelse av åpenhetsloven, føring av klimaregnskap og plan for omstilling til netto null.

Allianseinnkjøps leverandør oppfølging innen bærekraft har siden 2019 vært basert på OECDs veileder for aktsomhetsvurderinger. Gjennom en tidligere risikobasert kartlegging av 249 eksisterende leverandører ble 12 leverandører prioritert i 2022 og ble nærmere fulgt opp innen bærekraft med dybdeundersøkelser. Leverandørene er innen kontormøbler, IT-utstyr, IT-tjenester og konsulent og bemanningsselskaper. De ble valgt på grunn av kriterier som risiko for negativ påvirkning, mulighet for å redusere risiko, størst omsetningsvolum og kjernevirksomhet.

Utvalgte leverandørers manglende oppfølging av aktsomhetsvurdering i henhold til OECDs retningslinjer ble fulgt opp med frister for forbedring. For å følge med på gjennomføring og resultater av tiltak ble det satt frister for å rette mangler og det ble holdt oppfølgingsmøter m.m. der retting ikke er tilfredsstillende. De fleste leverandørene hadde retningslinjer m.m. på plass, mens 6 av 12 som ikke hadde påbegynt aktsomhetsvurdering i henhold til åpenhetsloven har utført dette etter tilbakemeldinger fra allianseinnkjøp. Alle leverandørene har nå dokumentert retningslinjer m.m. og redegjort for

aktsomhetsvurderinger. [Redegjørelsen for aktsomhetsvurderinger for 2022 fra Allianseinnkjøp finnes her](#), og arbeidet i 2023 bygger videre på dette.

Allianseinnkjøps oppfølging av leverandører i 2023

Samtlige 12 leverandører har redegjort for sine aktsomhetsvurderinger. Oppfølgingen av redegjørelsene viser at leverandørene legger mest vekt på den generelle beskrivelsen av virksomhetens organisering, driftsområde, retningslinjer osv. Det er mindre opplysninger om faktiske negative konsekvenser og vesentlig risiko for negative konsekvenser som virksomhetene har avdekket gjennom sine aktsomhetsvurderinger.

To av leverandørene har blitt fulgt videre opp. Det er en større leverandør av IT-utstyr og en større leverandør av IT-tjenester. Begge leverandørene ble orientert om at allianseinnkjøps vurdering av deres redegjørelse etter åpenhetsloven er at det ikke er lagt nok vekt på opplysninger om faktiske negative konsekvenser og vesentlig risiko for negative konsekvenser, jf. åpenhetsloven §§ 5 b og 5 c. De ble bedt om en nærmere tilbake melding på dette. Leverandøren av IT-utstyr ble i tillegg bedt om å redegjøre for undersøkelser hos en av sine underleverandører av elektroniske komponenter i Kina.

Leverandøren av IT-utstyr har gitt mer konkret informasjon om faktiske funn i 2022 hos seks underleverandører i Asia som hadde «avvik knyttet til indikatorer på moderne slaveri innen kostnader til rekruttering, reise, medisinsk behandling og opphold. Det var et tilfelle av tilbakeholdt pass og en månedslønn og et tilfelle av tvungen overtid». Leverandøren har i «samarbeid med Responsible Business Alliance (RBA) krevd at underleverandørene stopper den ulovlige praksisen og følger opp med stedlig revisjon. Det er også tilbakebetalt om lag 0,8 mill. USD til 200 ansatte i 2022». Hos underleverandøren i Kina var det «avvik for overtidsarbeid, bostøtte og trygdeavgifter. Dette indikerer systemfeil i kontrollprosesser og er under oppfølging».

Leverandøren av IT-tjenester har ikke offentliggjort redegjørelsen etter åpenhetsloven lett tilgjengelig på sine nettsider slik åpenhetsloven krever, men viser i stedet til årsrapporten. Allianseinnkjøp anser ikke dette som tilstrekkelig. Til dette uttaler leverandøren at «det er relevant å se redegjørelsen sammen med øvrig innhold i vår Sustainability report, der flere andre områder også griper inn i vårt arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Det vises her til blant annet kapitler om «responsible sourcing», «employee experience», «diversity and inclusion» og «cybersecurity & privacy». Selv om det kan være interessant å se leverandørens redegjørelse i sammenheng med øvrig informasjon om bærekraftarbeid i årsrapporten osv. kan ikke dette helt eller delvis erstatte redegjørelsen, som skal gjøres lett tilgjengelig

på deres nettsider. I tillegg er det ikke lett å se hva som faktisk er redegjørelsen i årsrapporten og hva som er relevant tilleggsinformasjon slik leverandøren har uttalt. Allianseinnkjøp vurderer denne leverandørens generelle arbeid med bærekraft som meget godt.

Lokale innkjøp

Med lokale innkjøp menes innkjøp som ikke dekkes av Allianseinnkjøp eller SamSpar og der SpareBank 1 Ringerike Hadeland selv initierer og gjennomfører anskaffelsesprosessen.

Tiltak ved gjennomføring av nye anskaffelser

Vi gjør følgende tiltak for å forebygge negativ påvirkning på menneskerettighetene og anstendige arbeidsforhold i størst mulig grad:

- Ved lokale innkjøp gjelder vår innkjøpsrutine som stiller krav til at hensynet til bærekraft ivaretas i alle innkjøp.
- Ved krav om skriftlig kontrakt skal nye leverandører, før inngåelse av avtale, gjennom en leverandørgodkjenningssprosess.
- Ved avtaleinngåelse skal leverandører forplikte seg til våre krav til leverandører om bærekraft og forretningssetiske forhold.

Tiltak for å følge opp eksisterende leverandører og leverandørkjeder

Vi gjør i tillegg jevnlig risikobaserte tiltak for å overvåke og avdekke risiko for negativ påvirkning på menneskerettighetene og anstendige arbeidsforhold som måtte oppstå etter kontraktsinngåelse. Vi vurderer leverandører etter to dimensjoner: omsetning (hvor mye vi har handlet for) og bransje, og vi benytter et digitalt verktøy for å motta varslinger om leverandørene og dokumentere våre risikovurderinger.

Ifølge rapporter fra blant andre Økokrim og NTAES⁶ er det særlig de delene av arbeidslivet med høy andel ufaglært arbeidskraft og høy andel utenlandsk arbeidskraft som preges av arbeidslivskriminalitet. Vi vurderer at dette også indikerer risiko for negativ innvirkning på menneskerettighetene og anstendige arbeidsforhold. Bransjer vurdert med høyere risiko (og som er relevante for vårt konsern) er⁷:

Bransje
Bygg- og anlegg
Overnatting og servering
Transport og bilpleie/bilvask
Forretningsmessig tjenesteyting, herunder renhold
Annen personlig tjenesteyting (Vaskeri og renseri)

⁶ Nasjonalt tverretattlig analyse- og etterretningssenter (NTAES) er et samarbeid mellom politiet, Skatteetaten, NAV, Arbeidstilsynet og Tolletaten i arbeidet mot blant annet arbeidslivskriminalitet.

⁷ Kilder: Handlingsplan mot sosial dumping og arbeidslivskriminalitet - [regjeringen.no](#) og Arbeidstilsynets årsrapport for 2022.

Dette gjør vi:

- Vi følger med på våre 40 største leverandører målt etter kvartalsvis omsetning (innkjøp gjort av banken) ved bruk av et digitalt verktøy.
- I tillegg gjør vi en jevnlig risikovurdering av nye leverandører som opererer i risikobrancher (identifisert blant de 100 største leverandørene målt etter innkjøp gjort av banken).
- Vi gjennomfører også dialogmøter med utvalgte leverandører basert på en risikovurdering, for å høre om deres arbeid for å sikre respekt for menneskerettighetene og anstendige arbeidsforhold i egen virksomhet og i deres leverandørkjeder. Slik ønsker vi å understreke vår tydelige forventning til leverandørene og få en bedre forståelse av leverandørens arbeid for å sikre respekt for menneskerettighetene og anstendige arbeidsforhold. I 2023 gjennomførte vi to slike dialogmøter.

Vi har på rapporteringstidspunktet ikke avdekket faktiske negative konsekvenser eller vesentlig risiko for negative konsekvenser gjennom våre aktsomhetsvurderinger av lokale innkjøp.

Ivaretagelse av menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold for egne ansatte

Våre viktigste ressurser er engasjerte og dyktige medarbeidere som hver dag bidrar til å skape resultatene til konsernet. Vi har som mål å være en trygg og god arbeidsplass med hensyn til fysisk og psykososialt arbeidsmiljø. Arbeidstakerrettigheter ivaretas gjennom etterlevelse av norsk lov og tariffavtaleverk og i jevnlig dialog med medarbeidernes tillitsvalgte og verneombud i flere faste møte- og samarbeidsarenaer.

Sparebank 1 Ringerike Hadeland jobber systematisk med HMS. Banken gjør risikovurderinger med hensyn til helse, miljø og sikkerhet, i samarbeid med verneombud, ledere og medarbeidere. Vi legger til rette for fysisk aktivitet for våre ansatte og støtter utgifter til trening og konkurranser. Banken har avtale med bedriftshelsetjeneste med periodisk oppfølging av ansattes helsesituasjon. Vi legger til rette for å redusere fysiske arbeidsbelastninger blant våre ansatte og investerer i hjelpemidler for å sikre gode arbeidsstillinger på kontoret.

Hovedarbeidsplassen vår er kontoret, og alle har sin egen ergonomisk tilpassede arbeidsplass i lokalene våre. Den enkelte har på frivillig basis inngått en skriftlig avtale om hjemmekontor.

Konsernet bruker verktøyet Winningtemp for å gjøre organisasjonsundersøkelser. Verktøyet måler regelmes-

sig hvordan den enkelte ansatte i organisasjonen har det, og bidrar til at organisasjonen mer effektivt kan jobbe med tiltak for å bedre arbeidsmiljøet ytterligere. Vi har god score på de ulike parameterne i undersøkelsen, og vi ser at teamfølelse, engasjement og ledelse skiller seg spesielt positivt ut. Dette er viktige parametere for et godt arbeidsmiljø. Sykefraværet vårt er lavt og var på 4,29 prosent i 2023, hvorav 3,21 prosent er legemeldt sykefravær. Det er i 2023 ikke rapportert om noen yrkesskader.

Vi har varslingskanal som gjelder for alle ansatte, tillitsvalgte og innleide og gir mulighet for å varsle om kritikkverdige forhold jfr. arbeidsmiljøloven §2A, samt mistenkelige transaksjoner (hvitvaskingsloven). Varsleren kan være anonym og kan benytte ulike kanaler for å varsle. Alle varslene går til EY som en anonym tredjepart. De mottar varslet på vegne av Sparebank 1 Ringerike Hadeland og gir råd om videre oppfølging. Deretter overføres varselet til varslingsansvarlig.

I SpareBank 1 Ringerike Hadeland vet vi at ulikheter i de ansattes egenskaper komplementerer og beriker. Vårt mangfold av ansatte skal speile det samfunnet vi er en del av. Uansett hvem du er, har du som jobber i SpareBank 1 Ringerike Hadeland de samme spennende mulighetene som dine kolleger.

Vi har nulltoleranse for diskriminering, og i våre etiske retningslinjer er det nedfelt at vi skal bidra til at diskriminering, trakassering, seksuell trakassering eller mobbing ikke forekommer i konsernet. Vi skal også oppføre oss på en måte som ikke krenker menneskeverdet og vise respekt for grunnleggende menneskerettigheter. Nærmere redegjørelse er gitt i kapittelet «Likestilling og mangfold» i årsrapporten.

Kunderettet arbeid knyttet til respekt for menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold

Bedriftsmarkedet

Banken hadde rundt 5.600 bedriftskunder i 2023. SpareBank 1 Ringerike Hadeland har en sterk posisjon og har ambisjon om å være det foretrukne bankkonsernet for regionens næringsliv.

Våre kunder skal operere innenfor norske lover, og i bærekraftperspektivet vektlegges særskilt lover knyttet til beskatning, arbeidsmiljø, diskriminering og forurensning. I vår bankvirksomhet skal vi ikke finansiere kunder som opererer i strid med våre bærekraftprinsipper, eller der ESG-risiko vurderes å være høy, og denne ikke er av forbigående karakter.

I alle kredittsaker skal det gjøres en vurdering av ESG- og klimarisiko. Vurderingen skal være risikobasert og tilpasset segmentet kunden tilhører. Hensikten er å vurdere hvordan kredittrisikoen påvirkes når det gjelder betjeningsevne, verdi av sikkerheter og omdømme. Banken benytter en egen modul for vurdering av ESG og klimarisiko i kredittsaker for kredittengasjementer av en viss størrelse. For mindre kunder gjør rådgiverne en overordnet vurdering av om virksomheten er utsatt for negative effekter som følge av klimarelaterte endringer, brudd på menneske- og arbeidstakerrettigheter eller økonomisk kriminalitet.

Vi gjør også en rekke tiltak og kontroller av nye og eksisterende kunder som ledd i vårt arbeid mot økonomisk kriminalitet. Dette arbeidet er nærmere omtalt i bærekraftrapporten for 2023.

Privatmarkedet

Banken hadde rundt 62 600 privatkunder i 2023. SpareBank 1 Ringerike Hadeland skal være en drivkraft for bærekraftig vekst og utvikling i vår region. For privatmarkedet betyr det at vi skal hjelpe kundene med å lykkes i sin privatøkonomi, bygge og trygge verdier som varer, slik at de kan realisere drømmer og leve et godt liv.

I tillegg til tiltak vi gjør som ledd i vårt arbeid mot økonomisk kriminalitet, er vi opptatt av å unngå utilsiktede negative konsekvenser for våre kunder med hensyn til personvern. Vi lever av tillit og våre kunder skal ha tillit til at personopplysningene deres er trygge hos oss. Vi behandler alle personopplysninger i tråd med gjeldende lovkrav og GDPR. En nærmere omtale av vårt arbeid med personvern finnes i vår bærekraftrapport for 2023.

Ifølge Finans Norge er over 600 000 nordmenn i dag ikke digitale, enten fordi de ikke har digitale ferdigheter, fordi de har ulike handicap eller fordi de ikke kan språket godt nok. For å sikre at disse menneskene likevel får tilgang til banktjenester, har bankene i Norge blitt enige om en bransjenorm for finansiell inkludering. Denne normen har også SpareBank 1 Ringerike Hadeland sluttet seg til. Dette innebærer at banken skal ha de viktigste tjenestene analogt tilgjengelig for kundene.

Ansvarlig forvaltning i fond

Fondssparing er et viktig spareprodukt for våre kunder. Fondene vi tilbyr er investert i selskaper innen svært mange ulike sektorer, både i Norge og globalt. Det er krevende å få oversikt over selskapenes ansvarlighet og bærekraftprestasjoner, både innen miljø, klima, menneske- og arbeidstakerrettigheter, økonomisk kriminalitet og virksomhetsstyring. Ved å gi god informasjon og rådgivning har vi mulighet til å hjelpe våre kunder som er opptatt av bærekraft med å gjøre ansvarlige investeringer som kan bidra til å skape en bærekraftig fremtid.

Vi formidler fond fra ulike fondsforvaltere videre til våre kunder. For å sikre en ansvarlig forvaltning, stiller vi krav til fondsforvalterne som vi distribuerer fond fra. Når vi samarbeider om dette i SpareBank 1-alliansen er vi en stor aktør med påvirkningskraft.

Ved utgangen av 2023 hadde kundene til SpareBank 1 Ringerike Hadeland plassert om lag 3 mrd. kroner i ulike fond- og spareprodukter (verdipapirfond, spareforsikringer og aktiv forvaltning). Banken er tilknyttet agent for ODIN og kan i medhold av ODINs konsesjon yte investeringsrådgivning på verdipapirfond.

Gjennom våre retningslinjer for ansvarlig distribusjon av verdipapirfond har vi definert hva vi oppfordrer, forventer og krever av forvalterne av verdipapirfondene som vi distribuerer. Som forutsetning for distribusjon i våre kanaler skal alle verdipapirfondsforvaltere skriftlig bekrefte at de er kjent med og følger våre retningslinjer. Les mer om ansvarlig forvaltning i fond i vår bærekraftrapport for 2023.

Hønefoss, 14. februar 2024

I styret for SpareBank 1 Ringerike Hadeland

Olav Fjell
Leder

Wenche Ravlo
Nestleder

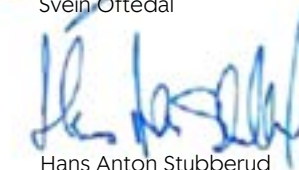
Svein Oftedal

Jane K. Gravbråten

Liv Bente Kildal

Hans Anton Stubberud

Espen Gundersen

Bjørn Rune Rindal
Adm. direktør